

Andrum

EN TIDNING FRÅN SVENSKA KYRKAN I HANINGE. 3 2019

Sommar-
kvällsmusiken

Alla tider och platser

*Drömmen om
en mätt mage*

Läs om Internationella
stödarbetet

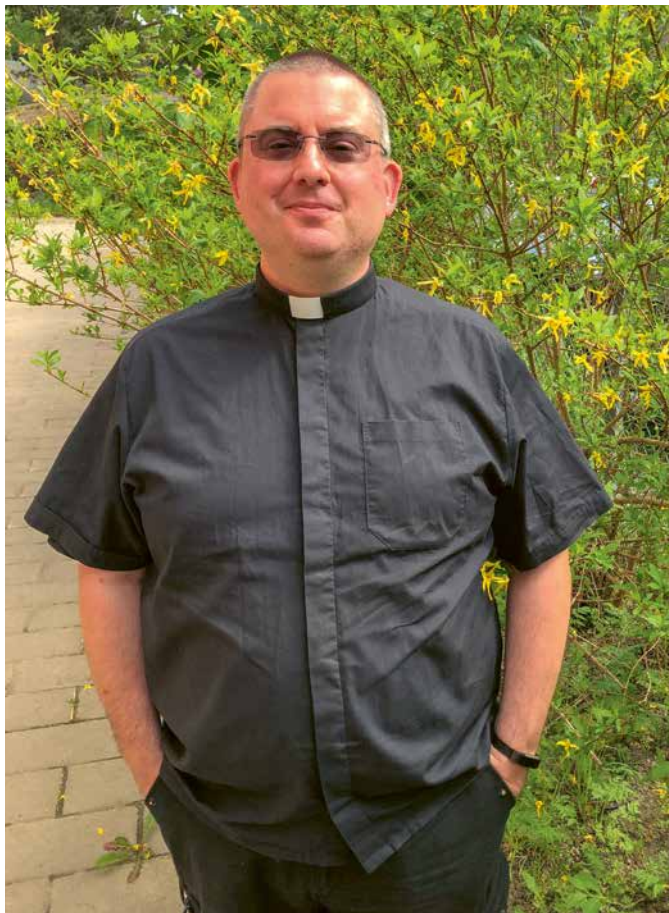

FRÅN BACH TILL KENT

Så skapas glädje
och mening

Svenska kyrkan
HANINGE

Både läkemedel och bränsle

I detta nummer fokuserar vi på gudstjänst och musik. För mig hör dessa nära samman. Den instrumentala och vokala musiken skapar djup och fyllighet, ger tyngd och kraft åt ord och rit.

Kyrkans sång och spel är, som jag ser det, vårt sätt att stämma in i Himmels egen sång. Vi kan inte höra med våra öron men vi kan känna den ge eko i våra hjärtan. I vår egen sång och musik ger vi sedan hörbara ord och klanger åt den höga visan, för oss själva och världen att höra!

Vi har en enorm skatt av musik och sång. Den växer ständigt i takt med att nytt fogas till gammalt. Melodier från många århundraden och vitt skilda platser kan ljuda i samma gudstjänst. När och fjärran möts. Tack vare internet är det lättare idag än någonsin tidigare att hitta pärlor i den världsvida kyrkans musikskatt och ta hem dem till oss.

Att få sjunga Guds lov tillsammans med många andra, med välkomponerad och skickligt framförd musik och goda, väl valda ord är mer än roligt: det ger resonans i hela mig! Det är kraft, det är tröst, det är näring för själen. Det är läkemedel och bränsle. Det är känslan av att Himmels port öppnas något litet på glänt – mitt i allt det vanliga, vardagliga och ordinära.

Glad sommar!

HANINGE PASTORAT

De tre församlingarna Dalarö-Örnö-Utö, Västerhaninge-Muskö och Österhaninge utgör tillsammans Haninge pastorat – Svenska kyrkan i Haninge i dagligt tal.

REDAKTION & INFORMATION

Ansvarig utgivare Krister Stenberg
Redaktionsansvarig Joakim Löfgren.
haninge.kommunikation@svenskakyrkan.se
Grafisk produktion AD Design, Sthlm
Tryck Ätta.45, Solna

Andrum – en tidning från Svenska kyrkan i Haninge, distribueras av Postnord som samhällsinformation.

KONTAKT

Besöksadress: Runstensvägen 14
Postadress: Box 113, 136 22 Haninge
Telefon växel: 08-555 670 00
telefonid: mån-tors kl 08.15-12.00, 13.00-16.30
fredag kl 08.15-12.00, 13.00-16.00
Hemsida svenskakyrkan.se/haninge
E-post haninge.pastorat@svenskakyrkan.se

BOKNING

Dop och vigsel samt medlemsfrågor
haninge.bokning@svenskakyrkan.se
08-555 670 10
Begravning och gravsättning
haninge.bokning@svenskakyrkan.se
08-555 670 30
KYRKOGÅRDSFÖRVALTNINGEN
Kyrkogårdschef
Leena Poutiainen 08-555 670 01
Begravningsombud
Bo Forslund, 070-651 89 48

KYRKÖHERDE

Krister Stenberg, tel 08-555 670 23

Behöver du prata med någon som har tystnadsplikt?

En präst finns alltid tillgänglig måndag-fredag kl 10.00-12.00. Ring vår växel 08-555 670 00 eller besök oss.

Mellan kl 21.00-06.00 kan du nå Jourhavande präst på tel 112.

Midsommarfirande i Svenska kyrkan

19 JUNI FAMILJEFEST i Jordbro parklek kl 10-14. Vi klär midsommarstången tillsammans och dansar in sommaren till levande musik. Efteråt bjuds på jordgubbar och glass. I samarbete med Familjecentralen i Haninge.

21 JUNI – MIDSOMMARAFTON firas i Tungelsta kyrka 14-16. Dans kring stången, midsommarbön, servering och fiskdamm.
Välkommen!

Kyrkappen

- DIN VÄGLEDARE I SOMMAR I appen Kyrkguiden kan du enkelt följa vad som händer i kyrkan, planera gudstjänstbesök och annat som du inte vill missa. Appen finns för både iPhone och Android och ger en överblick över kyrkor, gudstjänster, konserter med mera.

Tid för själavård

ALLA KAN VI hamna i lägen då livet känns tufft, du är ledsen, orolig eller rädd. Då gör det skillnad att få samtal med någon som tar sig tid att lyssna på vad du tänker och känner.

I kyrkan kallar vi sådana samtal för själavårdssamtal. De kostar ingenting och den präst eller diakon du möter har tystnadsplikt.

Vill du boka tid? Ring växeln 08-555 670 00.

Dylan på Dalarö

Nja, inte livslevande men det bjuds på en mässa som utgår från Bob Dylans texter. Liveframförande av hans musik av systrarna Ellinor och Sofi Sjöberg, sång, gitarr och piano. Dylanmässa i Dalarö kyrka söndagen den **11 AUGUSTI KL. 11**.
Välkommen!

Konfirmation 2019-2020

Gotland, Norge, Gålö, Skärgården, Assisi eller **FOTBOLLSLÄGER?** Konfirmationstiden är en unik möjlighet att tillsammans med andra få fundera över små och stora tankar om livet. Mer info: www.svenskakyrkan.se/haninge/konfirmation eller kontakta John Rojas Hansson tel. 08-500 658 91, john.rojas@svenskakyrkan.se

Häng i Haninge

SOMMARÖPPNA kyrkor, caféer, skaparverkstad, sommarkvällsmusik och "häng".

Koppla av från vardagen med en stilla andakt och/eller umgås i gemenskap med andra. Se kalendariet sidan 12.

Tuff sommar?

KYRKANS FAMILJERÅDGIVNING vill vara en plats där ni i lugn och ro får samtala med en familjerådgivare om det som känns svårt i relationen. Samtalen syftar till att öka förståelsen för att finna vägar till förändring. Kyrkans familjerådgivning har respekt för varje människas förhållningssätt till livet.

Kyrkans familjerådgivning är till för alla som har svårigheter i sina nära relationer.

Till exempel:

- För er som är gifta eller sammanboende
- För er som är skilda eller på väg att skiljas
- För dig som har det svårt efter en separation
- För dig som har svårigheter att vara förälder eller styvförälder
- Vuxna närstående som inte kan komma överens

Kyrkans familjerådgivning drivs som en icke vinstdrivande ekonomisk förening och har avtal med flera församlingar i Stockholms stift och med Stockholms stad och Haninge kommun.

FÖRFRÅGNINGAR OCH TIDSBOKNING:
Tel: 08-615 11 70.

Kyrkan är en mötesplats för alla behov

När ensamheten och isoleringen ökar i vårt samhälle blir behovet av de naturliga mötesplatserna allt viktigare.

– Varje söndag bjuder kyrkan in till gudstjänst. Vid kyrkkaffet kan man sitta ner och prata om veckan som varit och mötas i gemenskap, säger Eva-Britt Löf Hansson som är biträdande kyrkoherde i Svenska kyrkan i Haninge.

TEXT ANN THÖRNBLAD FOTO MAGNUS ARONSON

Hon har det övergripande ansvaret för gudstjänster och musikverksamheten.

Det innebär att hon har personalansvar för 15 präster och 9 musiker och håller i planering och budget.

– Jag har varit präst sedan 1978, kyrkoherde i 20 år, och började i Svenska kyrkan i Haninge i februari förra året. Jag känner Krister Stenberg, vår kyrkoherde, sedan tidigare och vi bollar mycket tillsammans. Den här tjänsten ger möjlighet att komma närmare kärnverksamheten.

– Så nu har jag själv gudstjänster en gång i månaden och det finns också tid att hålla kyrkliga handlingar, dop, vigsel och begravning. Jag predikar gärna om förlåtelsen, att Gud älskar oss som vi är, och även om hoppet. Jag tycker även att tiden i slutet av kyrkoåret är spännande. När det handlar om domen och den yttersta tiden, det manar till eftertanke, säger Eva-Britt Löf Hansson

när vi träffas en torsdagseftermiddag i maj. Utanför fönstret gör sig våren påmind med sin skira grönska. På skrivbordet ligger mappar med handlingar. Hon sitter just nu med löner och annan personaladministration.

Högmässan är basen

Varje distriktspräst lämnar in ett förslag på planering av gudstjänstverksamheten till Eva-Britt. De träffas sedan en gång i månaden för att stämma av, så att inga krockar eller luckor uppstår. När jag frågar om det finns någon särskild gudstjänstinriktning i Svenska kyrkan i Haninge svarar Eva-Britt att basen är högmässan som firas i varje kyrka nästan alla söndagar. I vissa kyrkor firas högmässa varannan söndag.

– Vi har nio kyrkor och kyrkorummen är så pass olika, så att även om vi har en gemensam gudstjänststruktur så blir upplevelsen annorlunda. I Jordbro och Vendelsö kyrka,

till exempel, finns det ingen altarring och rummen bjuder in till närhet och intimitet. Österhaninge och Västerhaninge kyrka, som är våra medeltida kyrkor, förmedlar mer av högtidlighet och är också populära för vigsel, dop och begravning – så kallade förrättningskyrkor. Den som vill gifta sig där under senvåren eller sommaren behöver boka tid ett år innan, säger Eva-Britt och säger i nästa andetag att det också finns vissa lokala signum.

– I Dalarö kyrka firas ”Fjärdarnas mäsas” som är präglad av skärgårdsmiljön. I Vendelsö kyrka har man under våren arbetat med den nya kyrkohandboken och tittar på gudstjänstformer som passar på den platsen. Kyrkomusikerna lämnar också förslag till planering för musik och konserter och även där brukar Eva-Britt se över att inget förslag krockar med något annat.

– Vid ett tillfälle i fjol hade vi t ex gospel i flera kyrkor samtidigt och även musik av Monica Zetterlund på två ställen. Som besökare ska du inte tvingas välja mellan aktiviteterna utan beredas möjlighet att vara med på allt. Sommarkvällsmusiken är ett exempel på samordning mellan alla kyrkor. Jag rekommenderar verkligen flera besök i sommar, kanske pröva en mötesplats dit du inte brukar gå. Blir sommarkvällsmusiken ditt första möte med Svenska kyrkan i Haninge ska vi ta extra väl hand om dig.

Hur kan vi nå fler människor till gudstjänsterna?

– Det är viktigt att gudstjänsten är väl förberedd och genomarbetad. Gudstjänstgrupper kan ofta tillföra mycket, att människor kommer från lite olika håll och läser en bibeltext tillsammans. Vi ser ju olika saker. Det är också ett sätt att inkludera fler människor och komma bort från vi som sändare och församlingen som mottagare.

– Att gudstjänsterna är lättillgängliga är också viktigt, vi är en öppen folkkyrka. Fortfarande kan det finnas en viss osäkerhet bland människor om när man får gå in i en kyrka. Alla våra kyrkor bjuder in till möten; S:t Eskil välkomnar med sitt kyrktorg och därifrån är inte klivet så stort in till själva kyrkorummet.

Vad behöver medlemmarna av kyrkan?

– Många brottas med ensamhet, känslor av otillräcklighet och oro. Självården fyller en viktig funktion, att samtala med en präst eller diakon som har tystnadsplikt. Sedan tänker jag på behovet av mötesplatser i en tid när de naturliga mötesplatserna krymper allt mer. Gudstjänsten är ett nav och stunden efteråt, vid kyrkkaffet, skapar en samhörighet. Svenska kyrkan i Haninge erbjuder flera mötesplatser, vi har våra sorgegrupper där relationer ofta skapas mellan deltagarna och de lär känna varandra och Öppna rum-föredrag om aktuella ämnen, för att nämna några exempel, avslutar Eva-Britt Löf Hansson. ■

Från Bach till Kent

Musiken skapar glädje och mening i vardagen

Ena dagen spelar de orgel eller piano på en begravning eller ett dop, för att nästa leda en kör eller spela på en gudstjänst.
– Musiken tar vid där orden slutar och kören förstärker söndagens texter och psalmsång, säger kyrkomusikerna Sara Bjäde Jarl och Michael Weiter.

TEXT ANN THÖRNBLAD FOTO MAGNUS ARONSON

Michael Weiter kommer från lunchmusiken i Västerhaninge kyrka när vi ses en regnig valborgsmässoafton i Jordbro kyrka. Idag har han det kylslagna vädret till trots spelat vårsånger som *Sköna maj* och Vivaldis *Våren*.

– Vi har lunchmusik i Västerhaninge varje vecka med en blandad repertoar. Alltifrån jazz till Beethoven. Mest folk kommer det när Johanna Martell, som också arbetar som musiker i Svenska kyrkan i Haninge, sjunger, säger Michael.

– I Jordbro har vi lunchmusik med soppa en gång i månaden, där vi också bjuder på allt ifrån jazz och visa till psalmer, säger Sara Bjäde Jarl som just nu är särskilt engagerad i kören Audites vårkonsert som de ger tillsammans med Optimistkören. Det blir både visa, populära psalmer och ett dansbandsmedley.

– Det brukar vara populärt. Då sjunger vi kända dansbandslåtar som *Fröken fräken* och *Leende guld-*

bruna ögon. Jag lägger också in en del allsång under konserterna. Människor tycker om att sjunga med och det brukar vara uppskattat.

Från Bach till Kent

Både Sara och Mikael har arbetat i dryga 20 år som kyrkomusiker. Musiken fanns med som ett naturligt stråk i barndomshemmen. Sara har en frikyrklig bakgrund i Småland. Hennes mamma sjöng solo under gudstjänsterna och var den som inspirerade Sara till att välja kyrkomusiken. I Michaels hem fanns det en hammondorgel som tidigt väckte hans intresse, ”pappa spelade” och den nyfikenheten mynnade sedan ut i ett yrkesval. Idag har han både ett digitalpiano och just en hammondorgel hemma.

– För ett tag sedan fick jag hoppa in med kort varsel, det var ett ganska svårt stycke som skulle spelas, och då var det smidigt att kunna öva hemma, säger Michael.

När Sara och Michael var nytexaminerade på 90-talet var det främst Bach och Händel som spelades på begravningar. Idag är det knappast någon som väljer de kompositörerna, utan mer modern musik som *Hallelujah* av Leonard Cohen eller *Utan dina andetag* av Kent.

– Det är stor skillnad, säger Sara. Vi har som policy att det ska vara levande musik i början och slutet av gudstjänsten vid dop, vigsel och begravning, men däremellan kan man välja musik från en cd-skiva eller att anlita en solist.

Magiska ögonblick

Liksom i alla yrken växlar tempot mellan rutin, vardaglig arbetsglädje och så finns höjdpunkterna. När det glimmar till. Det är också en av deras stora drivkrafter till att arbeta som kyrkomusiker.

– Ibland när du lyckas förmedla musiken så att både du och församlingen blir berörda uppstår magiska

ögonblick. Då reser sig håret på armarna. Inte sällan är det i samspel med en kör eller en sångare, säger Michael och berättar om ett sådant tillfälle när tiden liksom stannade upp för ett tag. Det var i samband med Jungfru Marie bebådelsedag när han spelade på lunchmusiken och Johanna Martell sjöng *Ave Maria* av Caccini. Även kollegorna fick höra musikstycket på ett frukostmöte. Sara understryker hur vackert det var och Michael letar upp det på youtube. Mäktiga toner fyller rummet.

– Det är inte helt lättsjunget. Det är långa toner som kan vara svåra att hålla, säger Sara och fortsätter sedan på tråden om drivkrafter och vad hon vill förmedla.

– Musik förmedlar ju alla känslor, där finns stycken för sorg, glädje och allt däremellan, säger hon. Så när du har hittat musik som passar på en begravning eller ett dop och du märker hur bra det stämmer med familjen och de som är där känns det

meningsfullt. Likaså när du spelar på ett äldreboende en vanlig vardag och hör hur uppskattat det blir.

– Det är mycket som är roligt och meningsfullt. Det kan vara att komma till en körövning på kvällen och egentligen vara ganska trött, men så lyfter det och du går därifrån glad och påfylld. Konserterna är också tillfällen när det ofta blir samklang. Vi skapar både gemenskap, musik och glädje tillsammans, säger Sara och tillägger att hon möter människor i alla åldrar och livets olika skeden; har sångstunder med småbarn och föräldrar och sjunger med daglediga på tisdagscaféet i Jordbro.

Förklädd Gud

Vårens höjdpunkt var samarbetet mellan kyrkornas alla vuxenkörer med körledare. I slutet av maj satte de i Sankt Eskils kyrka i Handen upp det stora körverket *Förklädd Gud*, av Lars-Erik Larsson. Ett gemensamt

projekt och en utmaning som verkligen inspirerade och utvecklar det musikaliska arbetet, menar Sara och Michael.

– Det är roligt att samarbeta kring ett sådant stort verk, säger de. Då känner man verkligen kraften i både musiken och gemenskapen i pastoratet. Körerna repeterade i sina respektive kyrkor och vi hade också ett par repetitioner tillsammans. Det blev en mäktig upplevelse i en fullsatt kyrka.

Efter detta väntar nu sommarkvällsmusiken i alla Haninges kyrkor. Alla kyrkomusiker är med i ett, som vanligt, både fullmatat och mångsidigt programutbud.

– Sommarkvällsmusiken ser vi mycket fram emot, alltid välbesökta och det finns något för alla och envar, säger Michael. ■

Vi skapar både gemenskap och glädje tillsammans, säger Sara Bjäde Jarl, musiker i Svenska kyrkan i Haninge.

Präst i en sekulariserad tillvaro

Sprider glädje, hopp och ger stöd

Att vara präst är att befinna sig mitt i livets olika uttryck. De möter människor i både den ljuvaste glädje såväl som i den djupaste sorg.

– Ena stunden har du ett sorgesamtal för att i nästa hålla i ett dop. Du rör dig genom livets spektrum av mänsklig livserfarenhet, säger CarlHenrik Widlund och Katarina Mourath som är präster i Svenska kyrkan i Haninge.

TEXT ANN THÖRNBLAD FOTO MAGNUS ARONSON

En vanlig arbetsvecka rymmer en bredd med plats för både himmel och jord. Planeringsmöten med arbetslaget, såväl som med prästkollegorna, varvas med samtal inför dop, vigsel och begravning och så förberedelser inför söndagens högmässa. CarlHenrik Widlund, som är distriktspräst i Jordbro, har gudstjänst två söndagar i månaden och Katarina Mourath, som arbetar i Handen tillsammans med flera andra präster, håller i söndagens gudstjänst en gång i månaden.

– Jag gillar att planera, så jag börjar med söndagens tema* och att läsa dagens bibeltexter flera veckor innan. Sedan ligger orden och mognar till sig, ofta när jag är ute och promenerar i naturen får jag en bild och ett ord som jag sedan jobbar vidare med, säger Katarina och CarlHenrik nickar.

– Ja, jag arbetar på ett liknande sätt. Jag har helt övergett ambitionen att säga allt, i början när jag var ny som präst försökte jag täcka in så mycket i min predikan... Nu hittar jag ett huvudspår och arbetar vidare på det, säger han.

Relevant predikan i vardagen

Prästens predikan i kyrkan innebär ofta att bibeltexterna görs mer relevanta för människor idag. Målet är att alla ska känna igen sig i sin vardag. Därför lyfts ofta dagsaktuella händelser in i predikan.

– När det gäller söndagens musik brukar jag även bolla med de musiker som deltar, det är roligt att vara

*Varje söndag har ett särskilt tema som följer kyrkoåret.

flera som tänker, säger Katarina. Men lika ofta kommer jag själv med ett psalmförslag. Jag brukar brottas lite med psalmernas texter och titta på melodierna, de måste vara sångbara – annars är det ingen som kommer sjunga med. Så försöker jag ha ett musikaliskt tema och inte blanda för många olika genrer.

– Jag utgår alltid från psalmernas texter, så att de stämmer med temat och vad jag ska predika om. Men sen brukar jag be Sara, musiker i Jordbro, att spela dem för att just se hur pass sångbara de är. Stilarna kan skilja sig, det kan bli både visa och gospel, säger CarlHenrik.

Allt viktigare med gudstjänst

Gudstjänsten är navet och bland det bästa med att vara präst tycker de båda är att leda församlingen i bön och lovsång.

– Gudstjänsten blir allt viktigare, säger Katarina. Efter 30 år som präst har jag fördjupat mitt förhållande till att vara präst. När jag står vid brödet och vinet skalas allting annat av och jag når mitt grundlag och brukar tänka att ”nu är jag helt och fullt mig själv, bortom alla roller”.

– Bo Giertz skriver sin bok ”Stengrunden” om hur den unga prästen ska fira nattvard vid en dödsbädd och gör bort sig totalt. Samtalet går knasigt men när de kommer till nattvarden så skriver han – ”att nu berodde det inte på honom själv”. Den dåliga självkänslan försvann och han kände sig stark och buren av något som var mycket större än det egna jaget, säger CarlHenrik som varit präst i snart 12 år.

– Jag skulle nog inte våga ställa mig i predikstolen utan att känna att jag var just buren, fortsätter Katarina. Om jag själv förmår träda tillbaka och överlämna mig i Guds händer kan det bli en väldig intensitet i närvaron. Men den intensiteten kan lika gärna infinna sig när jag har konfirmander och vi sitter tillsammans under en kvälls-andakt och jag lyssnar på deras tankar om vägen till tro.

Självårdsamtal ger stöd

Eller i ett självårdsamtal. De har båda konfidenter, det vill säga personer som går i sorg- eller självårdsamtal när livet känns tufft. För det mesta upplever de att en gudomlig närvaro infinner sig i rummet.

– Det är som en tredje hand griper in, vilket stämmer till ödmjukhet, säger Katarina.

Under en arbetsvecka så finns Katarina också med vid soppluncherna i S:t Eskil och CarlHenrik har regelbundet andakter på ett äldreboende som ligger mellan Handen och Jordbro. De kyrkliga handlingarna; dop, vigsel och begravning finns också med som en naturlig bas. Inför varje gudstjänst har de samtal med familjen, paret och de anhöriga. Kanske är det främst under begravningen som de särskilt når fram.

– Dopet och vigseln uppfattas främst som ett tillfälle att samla familj och släkt och fira glädjen tillsammans

med dem. Under en begravning möter du människor i en utsatt situation och de är mottagliga för att prata om tro och livsfrågor. Det vi gör här i kyrkan går ofta rakt in i hjärtat och blir en tröst, säger CarlHenrik.

– Det största arbetet vid en begravning sker vid själva begravningssamtalet, många gånger blir det avskalat och det finns möjlighet att mötas och tala om en större verklighet. Med åren har jag blivit frimodigare och föreslår ofta att vi ska be tillsammans, även vid dop- och vigsel-samtal. Än så länge är det ingen som har tackat nej, säger Katarina och ler.

De bär båda sin prästkrage och CarlHenrik har ett enkelt träkors som hänger om halsen i en läderrem. Kragen bär de när de tjänstgör som präst och möter människor i sin yrkesroll.

Möter ni många fördomar?

– Den där schablonbilden av svartklädda präster, från Ingmar Bergman-filmer, som talar om den straffande Guden börjar tack och lov försvinna. Lite krasst är det väl också så att människor idag är så pass sekulariserade, de har lite kunskap om kyrkan och religion, säger CarlHenrik.

Här finns mycket att göra för prästerna och kyrkan – att berätta om allt gott som görs för människorna i Haninge. Och att vara tydliga med varför kyrkans ritualer och traditioner följs och firas. Det finns också, inte en fördom men en uppfattning att man måste ha en stark gudstro för att vara med. Men Svenska kyrkan en öppen folkkyrka. Alla är välkomna. Det finns många anledningar till att vara medlem. Att ta ställning för att kyrkan gör bra saker – för unga, för äldre och för människor som har det svårt – är bara ett av många skäl att betala kyrkoavgiften.

– Fördomar var vanligare när jag var ny som präst. Idag är det så pass vanligt med kvinnliga präster, så det var länge sedan jag mötte fördomar kring det, säger Katarina. ■

Drömmen om en mätt mage

För syskonen Lucy och Benjie, som lever på en soptipp i Manilla, är fattigdom och ständig jakt på mat en del av vardagen. Act Svenska kyrkan kämpar för alla barns rätt att leva ett tryggt liv. På Filippinerna tillsammans med lokala krafter som finns på plats dygnet runt för gatubarnen.

TEXT OCH FOTO MAGDALENA VOGT

5-åriga Benjie svarar direkt på frågan vad han skulle vilja göra när han blir stor:

– Jag vill bli doktor – och spela boll.

Två år äldre Lucy tänker en stund innan svaret kommer:

– Jag vill äta glass och munkar.

Och kanske är det också så, att de mest basala behoven behöver bli mättade innan det ens går att drömma några större drömmar. För barnen lever i ett slumområde byggt på och kring flera soptippar.

Matrester från soptippen får mätta

Stanken är fruktansvärd, hettan tryckande och det är flugor överallt. Människorna som bor här lever i hög grad på det som går att hitta, sälja och äta bland soporna. Matrester som människorna hittar kokas eller steks sedan igen för att sälja till andra i området, eller för att mätta för stunden. Den återvunna rätten kallas pagpag och säljs för ett par kronor.

Undernäringen bland barnen här är regel snarare än undantag. Det är

svårt att tro att Lucy och Benjie är fem och sju år. Deras mamma har fött tio barn och är nu gravid igen. Det yngsta barnet förlorade hon när han bara var några månader gammal. Han dog i mässling. Två andra barn har dött i lunginfektioner. Flera syskon är omhändertagna eller bor med olika släktingar.

– Det är svårt. Det är svårt att hitta mat, säger hon när vi frågar om livet på gatan.

– Jag önskar att mina barn skulle klara av skolan och att vi alla skulle kunna återförenas en dag, säger hon.

Många lider av undernäring

Precis som många andra som bor och lever bland soporna i dessa utsatta områden lider hon och barnen av undernäring. Svårigheten att hitta mat är en av de största utmaningarna. Hettan, smutsen och bristen på rent vatten bidrar också till en miljö där sjukdomar och infektioner sprids snabbt. Tillgången till adekvat sjukvård är enormt eftersatt och de flesta har helt enkelt inte har råd att betala för sjukvård och mediciner.

Act Svenska kyrkan driver tillsammans med lokala krafter verksamhet för barnen i området. Flera barn har också omhändertagits och bor på olika hem där personal finns på plats även kvällar och nätter. Act Svenska kyrkan stödjer arbetet sedan flera år tillbaka. ■

Syskonen Lucy och Benjie (från höger) lever liksom Jasmine på gatan, bland sopor och i extrem fattigdom.

Fakta om vårt arbete på Filippinerna

Act Svenska kyrkan kämpar för allas rätt till ett värdigt liv. Barn är en extra utsatt och viktig grupp.

Bland gatubarnen på Filippinerna är hot, våld och sexuella övergrepp vanligt, likaså drogmissbruk. Act Svenska kyrkan stöder den lokala organisationen Bahay Tuluyan, som ger de utsatta barnen mat, husrum och utbildning. Genom verksamheten får barnen vara i en trygg miljö och lära sig om sina rättigheter, att ta ansvar och att samarbeta i grupp. De får också hjälp att bearbeta sina upplevelser, juridiskt stöd samt hjälp att ta sig ur drogberoende.

Vuxna med viktiga roller för gatubarnen erbjuds utbildning. Förutom föräldrar kan det handla om lärare, socialarbetare, poliser och anställda på lokala myndigheter. Barn och deras familjer erbjuds dessutom juridiskt och psykosocialt stöd för att ta sig ur sin utsatta situation.

**SVENSK
INSAMLINGS
KONTROLL**

Foto: Jesper Wahlström / Kon

VI LEVER ALLA UNDER SAMMA HIMMEL

Vi har samma rättigheter
Var med i kampen för allas
rätt till ett värdigt liv.

BLI MÅNADSGIVARE!
Sms:a ACT till 72905 och ge 100 kr/mån
svenskakyrkan.se/act

Sommarprogram

För utförligt program, se annonsering i Mitt i Haninge och www.svenskakyrkan.se/haninge eller ladda ner appen "Kyrkguiden" till din smartphone.

Gudstjänster

DALARÖ KYRKA

Gudstjänst

Söndagar kl 11 följande datum:
16/6, 14/7, 25/8

Fjärdarnas mässa

Söndagar kl 11 följande datum:
30/6, 28/7, 11/8 och 18/8

Dylan-mässa

Söndag 11 augusti kl 11 bjuds på en mässa som utgår ifrån Bob Dylans texter. Ellinor och Sofi Sjöberg sjunger och spelar hans musik på gitarr och piano. Elisabet Högberg, präst.

Friluftsgudstjänster

Midsommardagen 22 juni kl 11
vid Kvarnen på Utö
Söndag 7 juli kl 11 på Kymmendö
Söndag 21 juli kl 12 på Huvudskär

MUSKÖ KYRKA

Högmässa

Söndag 7 juli kl 14

Friluftsgudstjänst

Söndag 4 augusti kl 9 på Grytholmen

ORNÖ KYRKA

Friluftsgudstjänst

Söndag 23 juni kl 17

Musikgudstjänst

Söndag 4 augusti kl 17

Konfirmation med mässa

Söndag 11 augusti kl 11

S:T ESKILS KYRKA

Högmässa

Söndagar kl 11 (hela sommaren)
Midsommardagen 22/6 kl 11

Sommarandakter

12 och 19 juni kl 13.30 i S:t Eskils kyrka
Malin Persson, Catharina Ekeberg Ferm

VENDELSÖ KYRKA

Högmässa

Söndag 16 juni kl 11

Musikgudstjänst

Söndagar kl 18 (se vidare under sommarkvällsmusik), följande datum:
7/7, 21/7, 4/8 och 18/8.

VÄSTERHANINGE KYRKA

Högmässa

Söndagar kl 11 (hela sommaren).
OBS! Den 4/8 är gudstjänsten kl 14.
Midsommardagen 22/6 kl 11

Mötesplatser

Sommaröppna kyrkor

Samtliga Haninges kyrkor är öppna i samband med gudstjänster eller evenemang.

Öppettider i övrigt:

Dalarö kyrka

Vecka 26-31, tisdag – fredag kl 12-16

S:t Eskils kyrka

Alla vardagar kl. 9-16

Österhaninge kyrka

Vecka 24-32, onsdag – söndag kl. 12-16

Sommarkyrka Västerhaninge kyrka

kl 10-14 följande datum:

11/6, 12/6, 18/6, 19/6, 25/6, 26/6, 2/7, 3/7
Varje dag kl 12 Middagsbön

Dagsprogram:

Tisdag 11/6 kl 12.30-13.30

Musik med Martell & Weiter: Jazz

Onsdag 12/6 kl 10-14

Skaparverkstad med Maria Bryntse

Tisdag 18/6 kl 12.30-13.30

Martell & Weiter: Visor

Onsdag 19/6 kl 10-14

Lilla midsommar. Dans kring stängen kl 13.

Tisdag 25/6 kl 12.30-13.30

Allsång med Heri Eysturlið

Onsdag 26/6 kl 10-14

Skaparverkstad med Maria Bryntse

Tisdag 2/6 kl 12.30-13.30

Musik med Heri Eysturlið: Keltiska sånger

Onsdag 3/7 kl 10-14

Skaparverkstad med Maria Bryntse

Sommarcafé

Jordbro kyrka tisdag 18 juni kl 18.30

Team Oldeberg sjunger och spelar.

S:t Eskils kyrka, onsdagar kl 10-14

följande datum: 26/6, 3/7, 10/7, 17/7, 24/7

10.30 Sångstund

13.30 Andakt

Glass, skratt och gemenskap för alla åldrar! Fika, samtal, lek, pyssel, sång och andakt.

Tungelsta kyrka

Utis kl 10-14 följande datum:

13/6, 14/6, 20/6, 27/6, 28/6, 4/7, 5/7

Familjegemenskap, lek och grillning i kyrkans fina park.

Midsommarfirande i Tungelsta

Midsommarafon 21/6 kl 14-16

Tungelsta kyrka. Dans kring stängen, midsommarbön, servering och fiskdamm.

Familjefest i Jordbro

Kom och lek, sjung och umgås i Jordbro parklek!

Måndag och tisdag 17-18 juni kl 10-14

kl 10.30 sångsamling och annat roligt för barn mellan 0-6 år.

kl 11-12 grillen är tänd för den som vill äta lunch. Tag med det ni vill grilla.

Onsdag 19 juni kl 10-14

Traditionellt midsommarfirande. Vi klär midsommarstången tillsammans och dansar in sommaren till dragspelsmusik. Efteråt bjuder vi på jordgubbar och glass.

Ingen anmälan, ingen kostnad. Samarbete mellan Svenska kyrkan i Haninge och Familjecentralen i Haninge.

Café Kryckan

Sleipnervägen 111. Tel: 08-777 80 90

En mötesplats för dig i hemlöshet, missbruk eller annan utsatthet.

Tis, ons, tors 8.00-14.00

kl 8.00 frukost, kl 12.00 lunch

Fre kl 8.00-13.00

Lunchandakt tisdagar kl 11

Torsdag 20/6

Enkelt midsommarfirande. För mer information kontakta Kryckan.

Kryckan har **sommarstängt mellan 16/7- 26/8.**

Sommarkvällsmusik

För fullständigt program, se www.svenskakyrkan.se/haninge

Juni

Söndag 23 juni

Österhaninge kyrka kl 19.00, kyrkbuss

Midsommar med Trio Ligoli

Ulrika Goliats Fredriksson, sång

Charlotta Lindholm, tvärflöjt

Anders Lindgren, orgel och piano

Tisdag 25 juni

Örnö kyrka kl 18.00

Skillingen – Nordisk folkmusik i förvandling

Klara Ekman Von Huth, sång

Vega Nordkvist, fiol, viola

Gabbi Dluzewski, mandola

Onsdag 26 juni

Österhaninge kyrka kl 19.00, kyrkbuss

Andra stränder, samma känslor

Katrin Meerits, sång

Anette Müller-Roos, piano

Kyrkbuss

Till Österhaninge kyrka:

23 och 26 juni. 3, 10, 17, 24 och 31 juli. 7, 14 och 21 augusti.

18.00 Skomakarvägen, Vendelsö

18.10 Hpl 836 Brandbergen C

18.20 Hpl Haninge C

18.30 Hpl 837 Jordbro station vid S:a Jordbrovägen

18.35 Hpl Hanveden, Västerhaninge

18.45 Ankomst

20.15 Återresa

Juli

Måndag 1 juli

Utö kyrka kl 18.00

Rhythms of sounds and silence

Saxofonkvartetten Rollin' Phones

Onsdag 3 juli

Dalarö kyrka kl 20.00

Johannas sånger – Vackert, svängigt, vemodigt och glatt

Johanna Edberg, sång

Martin Widlund, gitarr

Robert Erlandsson, kontrabas

Kristian Fredmark, slagverk

Österhaninge kyrka kl 19.00, kyrkbuss

Mästarnas musik

– barock, jazz och modern tango

John Elénus, gitarr

Jens Johansson, tvärflöjt

Torsdag 4 juli

Muskö kyrka kl 19.00

Sommarkvällsmusik

Satoko Fukuda, violin

Marie Lee Sylvendahl, piano

Andakt, kvällsfika

Söndag 7 juli

Vendelsö kyrka kl 18.00

Musikgudstjänst med sommarromanser

Satoko Fukuda, violin

Marie Lee Sylvendahl, piano

Maria Wackert, sång

Onsdag 10 juli

Dalarö kyrka kl 20.00

Mormors trädgård

– Spelmansmusik från danslogarna

Ellinor Fritz, fiol

Leonor Palazzo, femsträngad cello

Österhaninge kyrka kl 19.00, kyrkbuss

Jazztoner i sommarkvällen

Trio ELW:

Anders Ellman, kornett

Sven Larsson, tuba

Cecilia Wennerström, tenorsaxofon

Torsdag 11 juli

Muskö kyrka kl 19.00

Sommarkvällsmusik

Bernt Törnblom

Andakt, kvällsfika

Onsdag 17 juli

Dalarö kyrka kl 20.00

I Prete rosso – den röde prästen

Musik av Antonio Vivaldi och hans samtida.

Lars Forslund, mandolin

Mario Parravicini, cembalo

Lorenzo Parravicini, cello

Maria-Letizia Pizzatti, flöjt

Österhaninge kyrka kl 19.00

Från jazzens pärlor till Jussis höjder

Mikael Stenbaek, sång

Daniel Stenbaek, piano

Kyrkbuss

Torsdag 18 juli

Muskö kyrka kl 19.00

Sommarkvällsmusik med Trio Ligoli

Andakt, kvällsfika

Söndag 21 juli

Vendelsö kyrka kl 18.00

Musikgudstjänst med musik av**Monica Z till Sting**

Christina Gustafsson, sång

Göran Lindelöw, gitarr

Onsdag 24 juli

Dalarö kyrka kl 20.00

Du ska inte tro det blir sommar

Jazztrion Yttre Bodane tolkar Georg Riedel

Vendela Tegerstrand, sång

Axel Karlsson, piano/rhodes

Sebastian Jonsson, saxofoner och klarinett

Österhaninge kyrka kl 19.00, kyrkbuss

På djupt vatten under mörk himmel

Anders Edström, sång och gitarr

Martin Fabian, piano, sång, elbas

Torsdag 25 juli

Muskö kyrka kl 19.00

Sommarkvällsmusik

Sofia Ullman, sång och piano

andakt, kvällsfika

Onsdag 31 juli

Dalarö kyrka kl 20.00

Mellan himmel och hav**– en musikpoetisk resa**

Rita Saxmark, sång

Sabina Agnas, gitarr

Österhaninge kyrka kl 19.00, kyrkbuss

Dreams of Belonging

Mattias Nilsson, piano

Augusti

Torsdag 1 augusti

Västerhaninge kyrka kl 19.00

Stämning

Helena Engardt och

Anders Modig, sång, flygel och cello

Andakt

Söndag 4 augusti

Vendelsö kyrka kl 18.00

Sommarkvällsmusik

Musikgudstjänst

– Stråktrio med Böhmskt tema

Onsdag 7 augusti

Österhaninge kyrka kl 19.00,

kyrkbuss

The Juliet letter

Maria Jones, skådespel

Elisabeth Wärnfeldt, sång

Mikael Fahlstedt, piano

Torsdag 8 augusti

Västerhaninge kyrka kl 19.00

Sommarkvällsmusik

Per Boysen – Chapman Stick

Andakt

Onsdag 14 augusti

Österhaninge kyrka kl 19.00,

kyrkbuss

Impressions

Peter Knudsen Trio:

Peter Knudsen, piano

Jenny Kristoffersson, kontrabas

Daniel Olsson, trummor

Torsdag 15 augusti

Västerhaninge kyrka kl 19.00

Sånger om kärlek och hopp

Johanna Martell och

Kerstin Ytterberg, sång och flygel

Andakt

Söndag 18 augusti

Vendelsö kyrka kl 18.00

**Musikgudstjänst
med barocka sommarpärlor**

Mafalda Gruvaeus, mezzosopran

Stefan Ydefeldt, piano

Bo Fauréus, cello

Onsdag 21 augusti

Österhaninge kyrka kl 19.00, kyrkbuss

Guds lov i natur och kärlek

Britta Blavier, sång

Gustav Asplund, piano

Torsdag 22 augusti

Västerhaninge kyrka kl 19.00

**Mozarts pianokonsert
Nr.12 i A-dur, K.414.**

Tobias Livheim, flygel

Malin Thurén, violin

Emma Strömberg, violin

Kim Hellgren, viola

Emeli Jeremisas, cello

Andakt.

Torsdag 29 augusti

Västerhaninge kyrka kl 19.00

**The Greatest Hits med
Martell & Weiter**

Johanna E Martell, sång

Michael Weiter, orgel/flygel

Andakt

Källa: Undersökningen
Medlemmar i rörelse m.fl.

"Det jag uppskattar mest är det rika kulturutbudet. Kyrkan bjuder en plattform för många sångare och musiker."

"Den enda biståndsorganisation vi behöver."

"Jag är inte speciellt troende. Jag är medlem för att kyrkan gör bra saker för människor som har det svårt."

"Det är en plats för lugn och ro. Det behövs i min stressade vardag."

"I ungdoms-verksamheten kan jag vara mig själv. Alla är olika och det är ok."

"Jag är inte kyrkligt aktiv. Mitt medlemskap är mer ett statement. Att vara medlem är att stötta en god sak."

"Svenska kyrkan är tradition och trygghet. Den behövs i en osäker tid."

Genom ditt medlemskap hjälper du dina medmänniskor, varje dag, året om.

Varje dag möter vi människor i alla åldrar, på olika nivåer och med olika syften. Vi finns där för dig vare sig du känner sorg, glädje, tacksamhet eller vad det nu är du känner. Det är tack vare dig som medlem kyrkan är en plats för livets stora högtider som dop, konfirmation, bröllop och begravning, men också för dina egna tankar.

- Det är du som möjliggör att 300 *hemlösa och nödställda* varje vecka får en varm dusch eller en lunch på daghärberget Kryckan i Handen.
- *Tack vare dig* arbetar Svenska kyrkan i Haninge både med *krisberedskap vid större olyckor* och som stöd vid naturkatastrofer och i krigshärjade områden.
- Det är du som gör att *ungdomar i Haninge* har en plats där de blir sedda, respekterade och får vara sig själva.
- Sörjande i Haninge tackar för den givna platsen att *dela sin sorg och få stöd i samtal*.
- Det är tack vare dig som över 500 barn varje år kan delta i aktiviteter i *öppna förskolan och föräldrar* får avlastning och nya nätverk.
- Och det är tack vare dig som *Haninges äldre kan göra utflykter*, får umgås och känna gemenskap.
- *Musikalskare tackar för alla konserter*, sommarkvällsmusik och att de får sjunga i kör.

Du är viktig.

För oss, för de behövande, för Haninge. Vi är en öppen folkkyrka med verksamhet för alla. Har du frågor gällande din församling, ditt medlemskap eller kyrkan i stort får du mer än gärna slå kyrkoherde Krister Stenberg en signal, 08-555 670 23.

Bli medlem: Telefon 08-555 67010, e-post haninge.pastorat@svenskakyrkan.se

Kontakt

HANINGE PASTORAT har cirka 88 000 invånare. Ungefär 43 000 är kyrkotillhöriga i någon av församlingarna; Dalarö-Örnö-Utö, Västerhaninge-Muskö eller Österhaninge.

KONTAKTUPPGIFTER

Besöksadress Runstensvägen 14
Postadress Box 113, 136 22 Haninge
Telefon växel 08-555 670 00
Hemsida www.svenskakyrkan.se/haninge
E-post haninge.pastorat@svenskakyrkan.se

www.facebook.com/svenskakyrkanhaninge

Kyrkoherde

Krister Stenberg, 08-555 670 23
Bitr. kyrkoherde
Eva-Britt Löf Hansson, 08-500 658 87

DISTRIKTSPRÄSTER

Distriktspräst Dalarö
Per Hilmer Larsson, 08-501 529 91
Distriktspräst Handen
Hanna Lönneborg (från 19/8)
Distriktspräst Jordbro
Carl Henrik Widlund, 08-555 670 62
Distriktspräst Vendelsö
Eva Abragi 08-555 670 61
Distriktspräst Västerhaninge/Tungelsta/Muskö
Jonatan Mattsson, 08-500 658 57

DIAKONER

Jordbro kyrka
Janine Wenzel, 08-555 670 31
Kryckan, Vallakyrkan
Marie Lundeborg, 08-555 670 00
S:t Eskils kyrka, Handen
Eva-Lisa Oldeberg, 08-555 670 72
Malin Persson, 08-555 670 16
Vendelsö kyrka
Helen Cosini, 08-555 670 69
Västerhaninge kyrka
Ulrika Johansson, 08-500 658 59
Eva Novotny, 08-500 658 72

BOKNING

E-post till bokningen:
haninge.bokning@svenskakyrkan.se

Dop och vigsel

08-555 670 10

Begravning och gravsättning

08-555 670 30

VÅRA KYRKOR

Dalarö kyrka Odinsvägen 4
Jordbro kyrka Moränvägen 17
Kryckan, Vallakyrkan Sleipnervägen 111
Muskö kyrka Kyrkbacken 14
Örnö kyrka Örnö
S:t Eskils kyrka
Runstensvägen 14, Handen
Tungelsta kyrka Tungelstavägen 200
Utö kyrka Kyrkviken, Utö
Vendelsö kyrka Skomakarvägen 18
Västerhaninge kyrka Kyrkvägen 7
Österhaninge kyrka Klockarlötsvägen 28

Andrum distribueras som samhällsinformation av PostNord och sorteras ej som reklam.